

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Міжнародна економіка</i>
Статус дисципліни	<i>Професійної та практичної підготовки, за вибором</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>120 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>екзамен</i>
Розклад занять	
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: <i>к.е.н., доцент, Глущенко Ярослава Іванівна, hlushchenko.yaroslava@ill.kpi.ua</i> Практичні / Семінарські: <i>к.е.н., доцент, Глущенко Ярослава Іванівна, hlushchenko.yaroslava@ill.kpi.ua</i>
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NTQyMjE2MTk5NTM5?cjc=vzpahio

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної програми, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Програму кредитного модуля «Міжнародна економічна діяльність України» складено відповідно до освітньої програми ОПП «Міжнародна економіка» першого рівня вищої освіти, спеціальності 051 «Економіка».

Навчальна дисципліна належить до циклу дисциплін професійної підготовки.

Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей: виявляти знання та розуміння проблем міжнародної економічної діяльності, основ функціонування сучасної економіки міжнародному рівні; здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами; пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей розвитку національних економік у світовому господарстві, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати; використовувати сучасні джерела економічної інформації для складання службових документів та аналітичних звітів; здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх міжнародної конкурентоспроможності; здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в сфері міжнародної економічної діяльності з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків; визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу; використовувати термінологію у сфері міжнародної економічної діяльності; застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень суб'єктами (органи державної влади, юридичні та фізичні особи) у сфері міжнародної економічної діяльності; використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері міжнародної економічної діяльності; пояснювати моделі розвитку міжнародної економічної діяльності країни з погляду фундаментальних

принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки; усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, напрямів зовнішньоекономічної політики держави; проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності на світовому ринку; проводити фінансове планування діяльності підприємства у зовнішньоекономічній сфері; вміти аналізувати процеси державного регулювання сфери зовнішньоекономічної діяльності; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань щодо міжнародної економічної діяльності та змістовно інтерпретувати отримані результати; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні показники; визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку; демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з проблем міжнародної економічної діяльності; виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем у сфері міжнародної економічної діяльності з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків; використовувати нормативні та правові акти, що регламентують зовнішньоекономічну діяльність України; використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів; абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик міжнародної економічної діяльності країн світу, а також особливостей поведінки їх суб'єктів; демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах; діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей; визначати вплив факторів та аналізувати зміни у міжнародній валютній політиці країни; організовувати функціональне забезпечення зовнішньоторговельних угод; виявляти та розуміти причинно-наслідкові зв'язки між економічними явищами та процесами у сфері міжнародної економічної діяльності країни, ідентифікувати та оцінювати фактори впливу; визначати показники ефективності здійснення операцій експорту й імпорту.

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після засвоєння кредитного модуля мають продемонструвати такі результати навчання:

знання: термінології, що використовується для характеристики міжнародної економічної діяльності країн; сутності, форм і механізм співробітництва між країнами в торговельній, науково-технічній, валютно-фінансовій, кредитній, інвестиційній сфері; суб'єктів міжнародної економічної діяльності України; принципів здійснення міжнародної економічної діяльності; принципів здійснення зовнішньоекономічної діяльності України; нормативно-правового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності України; інструментів регулювання міжнародної економічної діяльності на макро- і макрорівнях; заходів захисту прав суб'єктів ЗЕД України від дискримінаційних та недружніх дій іноземних держав, економічних угруповань, від недобросовісної конкуренції, проти зростаючого імпорту;

умінь: аналізувати динаміку і структуру експорту і імпорту товарів, послуг країни; визначати показники ефективності здійснення операцій експорту й імпорту; розраховувати ціни пропозицій за зовнішньоекономічними контрактами; обґрунтовувати найбільш оптимальні способи, засоби платежів та форми розрахунків за міжнародними контрактами; визначати остаточну ціну міжнародного контракту згідно різних базисних умов.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: Забезпечуючими дисциплінами для вивчення дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» виступають «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Фінанси», «Регіональна економіка».

Постреквізити: Дисципліна «Міжнародна економічна діяльність України» забезпечує вивчення дисциплін «Економічний аналіз міжнародного бізнесу», «Європейська інтеграція», «Комерційна дипломатія», «Міжнародні фінансові системи» тощо.

3. Зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади та регулятивна база міжнародної економічної діяльності України

ТЕМА 1. Міжнародна економічна діяльність: поняття, характеристика суб'єктної складової

Визначення міжнародної економічної діяльності. Складники міжнародної економічної діяльності країн: форми міжнародної економічної діяльності, мета та завдання міжнародної економічної діяльності, принципи. Основні форми міжнародної економічної діяльності: міжнародна торгівля товарами, надання міжнародних послуг, транскордонний рух капіталу та міжнародного кредиту, міжнародна міграція робочої сили, міжнародні валютно-фінансові відносини, міжнародне науково-технічне співробітництво, участь у діяльності міжнародних організацій. Принципи міжнародної економічної діяльності. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності України мікрорівня: фізичні особи, юридичні особи, об'єднання фізичних, юридичних, фізичних і юридичних осіб, структурні одиниці іноземних суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, інші суб'єкти господарської діяльності, та їх характеристика. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності України макrorівня: провідні (Верховна Рада, Президент, Кабінет Міністрів, Міністерство розвитку, економіки і сільського господарства), координаційні (Міністерство закордонних справ, НБУ, Міністерство фінансів, Державна фіскальна служба), галузеві, територіальні, спеціалізовані, недержавні. Характеристика нормативно-правових актів, регулюючих їх діяльність.

ТЕМА 2. Регулювання міжнародної економічної діяльності України

Поняття, мета та завдання регулювання міжнародної економічної діяльності України. Методи державного регулювання міжнародної економічної діяльності. Митно-тарифне регулювання міжнародної економічної діяльності. Нетарифне регулювання міжнародної економічної діяльності. Ліцензування зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Автоматичне та неавтоматичне ліцензування зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування експорту, імпорту. Ліцензія генеральна, разова, відкрита, спеціальна. Перелік документів на отримання ліцензії на експорт (імпорт) та порядок їх оформлення. Квотування.

ТЕМА 3. Ризики міжнародної економічної діяльності

Поняття «ризиків міжнародної економічної діяльності». Класифікація ризиків міжнародної економічної діяльності. Фактори ризиків. Класифікація факторів ризиків. Властивості ризиків: ймовірність, сила впливу, керованість, взаємопов'язаність. Функції ризиків: інноваційна, регулятивна, захисна, аналітична. Етапи аналізу ризиків міжнародної економічної діяльності: ідентифікація ризиків, оцінка ймовірності ризиків, оцінка розміру можливих матеріально-фінансових втрат, визначення граничного допустимого рівня ризику за окремими операціями, зовнішньоекономічними контрактами, визначення і запровадження процедур управління ризиками. Методи виявлення і оцінки ризиків.

ТЕМА 4. Валютне регулювання міжнародних економічних операцій в Україні

Основні нормативно-правові акти у сфері валютного регулювання в Україні, їх характеристика. Поняття валютного регулювання. Принципи валютного регулювання. Поняття валютного нагляду. Мета валютного нагляду. Заходи впливу НБУ. Об'єкти та умови здійснення валютного нагляду. Дати відліку граничних строків НБУ за операціями експорту та імпорту. Об'єкти та умови завершення банком здійснення валютного нагляду за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків.

ТЕМА 5. Захист прав суб'єктів міжнародної економічної діяльності України

Характеристика повноважень органів захисту прав і законних інтересів суб'єктів міжнародної економічної діяльності України. Поняття арбітраж. Поняття дискримінаційні дії. Перелік захисних заходів від дискримінаційних та недружніх дій іноземних держав, економічних угруповань. Інформаційні складники заяви суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності при проведенні розслідування фактів дискримінаційних та недружніх дій іноземних держав (економічних угруповань). Схема розслідування та застосування заходів за фактами дискримінаційних та недружніх дій іноземних держав, економічних угруповань. Поняття недобросовісна конкуренція. Схема порушення антидемпінгової процедури. Схема антидемпінгового розслідування та запровадження антидемпінгових заходів. Терміни окремих етапів антидемпінгового розслідування та запровадження антидемпінгових заходів відповідно до норм Закону України № 330-XIV. Поняття антисубсидійного розслідування. Поняття зростаючий імпорт, значна шкода. Схема розслідування та впровадження спеціальних заходів проти зростаючого імпорту

РОЗДІЛ 2. Форми та практичні аспекти міжнародної економічної діяльності України

ТЕМА 6. Україна в міжнародній торгівлі товарами

Поняття експорт, імпорт, реекспорт. Динаміка показників зовнішньої торгівлі товарами України з країнами СНД, ЄС, іншими країнами. Структура експорту українських товарів. Структура українського імпорту товарів. Характеристика зовнішньої торгівлі товарами України. Характеристика обов'язкових умов зовнішньоекономічних договорів (контрактів): преамбула, предмет договору, кількість і якість товарів, базисні умови поставки, ціна та загальна вартість договору, умови платежу, умови прийняття – здавання товару, упаковка та маркування, форс-мажорні обставини, санкції та рекламації, урегулювання спорів у судовому порядку, місцезнаходження, поштові та платіжні реквізити.

ТЕМА 7. Україна в міжнародній торгівлі послугами

Специфічні ознаки послуги, як товару особливого роду, на міжнародному ринку. Характеристика тенденцій експорту-імпорту послуг в Україні. Показники зовнішньої торгівлі України послугами та їх характеристика. Структура українського експорту та імпорту послуг. Основні чинники впливу на структурну модель участі України у міжнародній торгівлі послугами. Транспортні послуги як специфічний товар міжнародної торгівлі, їх особливості. Класифікація міжнародних транспортних послуг. Характеристика тенденцій експорту-імпорту транспортних послуг в Україні. Показники зовнішньої торгівлі України транспортними послугами та їх характеристика. Характеристика тенденцій експорту-імпорту послуг в сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних послуг в Україні. Характеристика тенденцій експорту-імпорту послуг професійних та консалтингових в Україні. Характеристика тенденцій українського експорту-імпорту послуг, пов'язаних з подорожами.

ТЕМА 8. Україна в процесах міжнародної міграції робочої сили

Міждержавна міграція та її складові (еміграція, імміграція, рееміграція). Причини міжнародної міграції робочої сили на сучасному етапі розвитку економіки. Характерні риси сучасної міграції робочої сили. Позитивні ефекти міграції робочої сили для країни-реципієнта. Негативні наслідки міграції робочої сили для країни-реципієнта. Позитивні ефекти міграції робочої сили для країни-донора. Негативні наслідки міграції робочої сили для країни-донора. Особливості сучасної міграції робочої сили в Україні. Географічні спрямування міграції української робочої сили. Позитивні та негативні наслідки міграції української робочої сили. Заходи для поліпшення міграційної ситуації в Україні.

Тема 9. Україна в процесах міжнародної міграції капіталів та господарської транснаціоналізації

Україна в процесах міжнародної міграції капіталів та господарської транснаціоналізації. Прямі інвестиції України та прямі іноземні інвестиції в Україну: географічна структура, галузеві напрями інвестування. Інвестиції у високотехнологічний сектор промисловості. Залучення іноземних інвестицій у наукомісткі галузі економіки. Іноземний капітал у банківському секторі України. Найбільші інвестиційні проекти України. Умови залучення іноземних інвестицій в економіку України. Інвестиційний клімат країни. Напрями покращення інвестиційного клімату в Україні.

ТЕМА 10. Міжнародне науково-технічне співробітництво України

Світові тенденції міжнародного науково-технічного співробітництва та пріоритети України. Трансфер технологій. Суб'єкти науково-технічної діяльності України. Фінансові кредитні та податкові інструменти державного регулювання у сфері науково-технічної діяльності. Грантова підтримка та її види. Програми міжнародного співробітництва.

ТЕМА 11. Участь України у міжнародних організаціях

Міжнародні організації. Порядок участі органів влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна. Членство України у міжнародних організаціях. Співробітництво України і СОТ. Співробітництво України і МВФ.

ТЕМА 12. Україна у міжнародних рейтингах

Міжнародні рейтинги. Методики обчислення міжнародних рейтингів. Глобальний індекс інновацій, складники для його визначення. Місце України у рейтингу Глобального індексу інновацій. Індекс інформаційно-комунікаційних технологій: складники його визначення. Порівняльний аналіз показників України і країн-лідерів за індексом інформаційно-комунікаційних технологій.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова

1. Міжнародна економічна діяльність України [Електронний ресурс] : конспект лекцій для студентів спеціальності 051 «Економіка», освітньої програми «Міжнародна економіка». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 120 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/56467>

2. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України : навчальний посібник. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 266 с.

3. Герасимчук В. Г. Міжнародна економіка [Текст] : навч. посіб. / В. Г. Герасимчук, С.В. Войтко. - К. : Знання, 2009. - 302 с.

4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: кредитно-модульний курс [Текст] : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, К. І. Ржепішевського. - [3-тє вид., перероб. та доп.]. - К. : Центр учбової літератури, 2010. -288 с.

5. Зовнішньоекономічна діяльність (загальні положення) [Текст] : навч. посіб. / М.Д.Пазуха - К. : Центр учбової літератури, 2008. -230 с.

6. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування [Текст] : навч. посіб. / за ред. Козака Ю. Г., Логвінової Н. С. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 648 с.

Додаткова

8. Про зовнішньоекономічну діяльність [Електронний ресурс] : Закони України від 13.02.2020 р. № 959-XII, зі змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

9. Про режим іноземного інвестування [Електронний ресурс] : Закон України від 01.02.2020 р. № 93/96-ВР, зі змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр>.

10. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] : Закон України від 16.09.2014 р. № 1678-VII, зі змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#n2> (дата звернення 19.01.2020).

11. Про валюту і валютні операції [Електронний ресурс] : Закон України від 13.02.2020 р. № 2473-VIII, зі змінами / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19> (дата звернення 20.01.2020).

12. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну [Електронний ресурс] : Закон України від 13.02.2020 р. № 332-XIV, зі змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-14> (дата звернення 20.01.2020).

13. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту [Електронний ресурс] : Закон України 13.02.2020 р. № 330-XIV, зі змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14> (дата звернення 20.01.2020).

14. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту [Електронний ресурс] : Закон України 04.10.2018 р. № 331-XIV, зі змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14/ed20181004#n12> (дата звернення 20.01.2020).

15. Про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів [Електронний ресурс] : Інструкція від 02.01.2019 р. № 7 / Національний банк України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007500-19>.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Назва розділів і тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади та регулятивна база міжнародної економічної діяльності України					
ТЕМА 1. Міжнародна економічна діяльність: поняття, характеристика суб'єктної складової	4	2	2		-
1.1. Сутність, риси, принципи міжнародної економічної діяльності в умовах сучасності	2	1	1		-
1.2. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності України	2	1	1		-
ТЕМА 2. Регулювання міжнародної економічної діяльності України	8	4	4		-
2.1. Поняття, мета та завдання регулювання міжнародної економічної діяльності України	2	1	1		-
2.2. Методи державного регулювання міжнародної економічної діяльності	2	1	1		-
2.3. Митно-тарифне регулювання міжнародної економічної діяльності	2	1	1		-
2.4. Нетарифне регулювання міжнародної економічної діяльності	2	1	1		-
ТЕМА 3. Ризики міжнародної економічної діяльності	6	2	4		-
3.1. Поняття, фактори, властивості і функції ризиків міжнародної економічної діяльності	3	1	2		-

3.2. Аналіз ризиків міжнародної економічної діяльності	3	1	2		-
ТЕМА 4. Валютне регулювання міжнародних економічних операцій в Україні	4	2	2		-
4.1. Основні положення валютного регулювання в Україні	2	1	1		-
4.2. Валютний нагляд в Україні за ризико-орієнтованим підходом	2	1	1		-
ТЕМА 5. Захист прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності	10	6	4		-
5.1. Органи захисту прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України	3	2	1		-
5.2. Захист прав суб'єктів ЗЕД від дискримінаційних та недружніх дій іноземних держав, економічних угруповань	3	2	1		-
5.3. Захист прав суб'єктів ЗЕД від недобросовісної конкуренції	2	1	1		-
5.4. Захист прав суб'єктів ЗЕД проти зростаючого імпорту	2	1	1		-
Разом за розділом 1	32	16	16		-
МКР	8	-	2		6
РОЗДІЛ 2. Форми та практичні аспекти міжнародної економічної діяльності України					
ТЕМА 6. Україна в міжнародній торгівлі товарами	8	4	4		-
6.1. Торгівля товарами в системі міжнародної економічної діяльності України	4	2	2		-
6.2. Товарна структура міжнародної торгівлі товарами України	2	1	1		-
6.3. Загальна характеристика міжнародної торгівлі товарами України, фактори впливу	2	1	1		-
ТЕМА 7. Україна в міжнародній торгівлі послугами	8	4	4		-
7.1. Характеристика тенденцій експорту-імпорту послуг України	2	1	1		-
7.2. Структура міжнародної торгівлі послугами України, фактори впливу	2	1	1		-
7.3. Особливості міжнародної економічної діяльності України у сфері послуг, фактори впливу	4	2	2		-
ТЕМА 8. Україна в процесах міжнародної міграції робочої сили	4	2	2		-
8.1. Міжнародна міграції робочої сили: сучасні тенденції	2	1	1		-
8.2. Напрями та характеристика причин трудової міграції робочої сили України	2	1	1		-
ТЕМА 9. Україна в процесах міжнародної міграції капіталів та господарської транснаціоналізації	4	2	2		-
9.1. Прямі інвестиції України та прямі іноземні інвестиції в Україну: географічна структура, галузеві напрями інвестування.	2	1	1		-
9.2. Залучення іноземних інвестицій в економіку України.	2	1	1		-
ТЕМА 10. Міжнародне науково-технічне співробітництво України	6	4	2		-
10.1. Світові тенденції міжнародного науково-технічного співробітництва та пріоритети України.	3	2	1		
10.2. Державне регулювання науково-технічної діяльності в Україні	3	2	1		
ТЕМА 11. Участь України у міжнародних організаціях	4	2	2		-
11.1. Міжнародні організації: види, характеристика діяльності	2	1	1		
11.2. Співробітництво України з міжнародними організаціями	2	1	1		
ТЕМА 12. Україна у міжнародних рейтингах	4	2	2		-
12.1. Міжнародні рейтинги: обчислення та застосування.	2	1	1		-
12.2. Характеристика позицій України у міжнародних рейтингах	2	1	1		-
Разом за розділом 2	36	20	18		-

Реферат	12	-	-	12
Підготовка до екзамену	30	-	-	30
Всього	120	36	36	48

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Види самостійної роботи	Годин
1	Модульна контрольна робота	6
2	Реферат	12
3	Екзамен	30
	<i>Всього</i>	48

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та правила поведінки

Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у виконанні навчальних завдань на практичних заняттях, а саме у вирішенні задач, прийнятті участі у диспутах, відповідей на запитання, відповідей на тести, написанні модульної контрольної, прийняття участі у ділових іграх, груповій та індивідуальній роботі. Тому, у разі їх пропуску, студент не матиме можливості отримати відповідні рейтингові бали у семестровий рейтинг. У процесі опитувань студенти не користуються засобами зв'язку, інтернетом.

На території університету студенти мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку та дотримуватись норм етичної поведінки, визначених у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>). В аудиторіях на практичних заняттях користуватись мобільним телефоном потрібно у беззвучному режимі.

Для опрацювання та виконання аналітичних, аналітично-розрахункових матеріалів, виконання творчих завдань необхідно використовувати інформацію, розміщену на Платформі «Сікорський».

Політика дедлайнів та перескладань

Ключовими заходами при вивченні дисципліни є ті, які формують семестровий рейтинг студента. Тому, студенти мають своєчасно виконувати завдання відповідно до умов отримання першої та другої атестації, писати модульні контрольні роботи. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або інші вагомні життєві обставини), студенту надається додаткова можливість їх складання протягом найближчого тижня. В разі порушення термінів і невиконання умов допуску до підсумкової атестації з неповажних причин, студент не допускається до складання екзамену в основну сесію.

Студенти виконують письмову роботи у вигляді реферату. Тематику рефератів наведено у Додатку А до силабусу. Дедлайн здачі реферату на перевірку на плагіат – останній тиждень листопада. Реферати з рівнем авторства менш ніж 65% до захисту не допускаються. Захист рефератів відбувається у грудні 1-2 тиждень місяця.

Заохочувальні та штрафні бали

Заохочувальні бали студентам можуть нараховуватись за такі види наукової та дослідної роботи (усього – не більше 5 балів):

- проведення науково-дослідної роботи, результати якої представлено у вигляді наукових тез (ваговий бал – 3), наукової статті (ваговий бал – 5);
 - участь в олімпіадах I та II рівнів, що відповідають тематиці дисципліни (ваговий бал – 5);
 - участь у конкурсах наукових робіт, що відповідають тематиці дисципліни (ваговий бал – 10).
- Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Політика щодо академічної доброчесності

При оцінювання робіт студентів особлива увага приділяється дотриманню політики та принципів академічної доброчесності (викладені, у тому числі, у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>). В разі виявлення дублювання завдань, такі роботи отримують нульовий рейтинг.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

1. Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- написання тестів по матеріалам лекцій;
- виконання кейсів, розв'язання задач на практичних заняттях;
- виконання модульної контрольної роботи (МКР);
- написання і захисту реферату.

2. Критерії нарахування балів:

2.1. Тестування по матеріалам лекцій (5 тести)

- 95-100% правильних відповідей на тести – 3 бали;
- 70- 94% правильних відповідей на тести – 2 бали;
- 30-69 % правильних відповідей на – 1 бали;
- менше 30% правильних відповідей - 0 балів.

2.2. Робота на практичних заняттях.

2.2.1. Виконання кейсів (проведення аналізу, формулювання висновків, заповнення контракту ЗЕД, побудування реєстру ризиків, оцінювання ризиків). Мінімальна кількість позитивних відповідей для того, щоб студент отримав допуск до іспиту складає - 5 (за мінімальним балом оцінювання 1,5). Максимальна кількість позитивних відповідей, які студент може встигнути отримати протягом періоду вивчення кредитного модуля складає – 25 (за максимальним балом оцінювання 4)

- повна і ґрунтовна відповідь / розв'язання з чіткими поясненнями – 5 балів;
- достатньо повна відповідь / розв'язання з певними недоліками – 4-3 бали;
- неповна відповідь / розв'язання без чітких пояснень – 2-1 бали;
- відсутність відповіді - 0 балів.

2.2.2. Розв'язання завдань (розрахунок показників, оцінювання, визначення тенденцій).

Мінімальна кількість позитивних відповідей для того, щоб студент отримав допуск до іспиту складає - 2 (за мінімальним балом оцінювання 1). Максимальна кількість позитивних відповідей, які студент може встигнути отримати протягом періоду вивчення кредитного модуля складає – 6 (за максимальним балом оцінювання 3)

- повна і ґрунтовна відповідь / розв'язання з чіткими поясненнями – 3 балів;
- достатньо повна відповідь / розв'язання з певними недоліками – 2 бали;
- неповна відповідь / розв'язання без чітких пояснень – 1 бали;
- відсутність відповіді - 0 балів.

2.3. МКР

- повна і ґрунтовна відповідь / розв'язання з чіткими поясненнями - 6 балів;
- достатньо повна відповідь / розв'язання з певними неточностями – 4 балів;
- неповна відповідь / розв'язання без чітких пояснень - 2 бали;
- відсутність відповіді – 0 балів.

2.4.Реферат

Ваговий бал - 8. Критерії оцінювання реферату:

- а. тема розкрита повністю, оформлення роботи відповідає встановленим вимогам – 8 балів;
- б. тема в цілому розкрита, але мають місце недоліки непринципового характеру (використаних інформаційних матеріалів недостатньо або вони застарілі), оформлення роботи не повністю відповідає встановленим вимогам, тощо – 5-7 балів;
- с. тема розкрита не повністю, частини реферату не пов'язані між собою – 2-4 бали.
- д. несвоєчасне виконання роботи, тема не розкрита, оформлення не відповідає встановленим вимогам – 0-1 бали.

3. Умовою першої атестації є отримання не менше 8 балів. Умовою другої атестації – отримання не менше 22 балів. На протязі останніх тижнів (з 14 по 18) студенти продовжують набирати бали за відповіді на практичних заняттях та на експрес-опитуваннях.

4. Умовою допуску до екзамену є написання модульної контрольної роботи, написання та захист реферату та стартовий рейтинг не менше 30 балів.

5. На екзамені студенти виконують письмову роботу. Кожне завдання містить два теоретичних запитання (завдання) і два практичних. Кожне запитання (завдання) оцінюється у 10 балів за такими критеріями:

- «відмінно», повна відповідь, не менше 90% потрібної інформації (повне, безпомилкове розв'язування завдання) – 9-10 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь, не менше 75% потрібної інформації або незначні неточності (повне розв'язування завдання з незначними неточностями) – 6-8 балів;
- «задовільно», неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – 1-5 балів;

– «незадовільно», відповідь не відповідає умовам до «задовільно» – 0 балів

7. Сума стартових балів та балів за екзаменаційну контрольну роботу переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:

Бали: експрес-опитування + практичні заняття + модульна контрольна робота + реферат + екзаменаційна контрольна робота	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
не зараховано реферат або стартовий рейтинг менше 30 балів	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль наведено у Додатку Б до силабусу.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус): Міжнародна економічна діяльність України

Складено доцент кафедри міжнародної економіки, к.е.н., доцент Глущенко Ярослава Іванівна

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол_№12 від 14.06.2023).

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол №11 від 30.06.2023)

Додаток А

Вимоги до написання рефератів

Реферат - це самостійне навчально-наукове дослідження студента, яке виконується з тематики, що пов'язана з напрямом дипломної роботи.

Обсяг реферату - близько 12 сторінок, у тому числі вступ – 1 сторінка, висновки – 1 сторінка.

Структура реферату: титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина дослідження (не більше 3 питань), висновки, список використаних джерел, додатки.

Титульний аркуш - це перша сторінка, на якій вказується міністерство; назва навчального закладу, в якому виконується робота; назва факультету (кафедри); повна назва теми роботи; прізвище та ініціали студента-дослідника, курс, група; прізвище, ініціали, вчене звання наукового керівника; рік і місце виконання роботи.

Зміст - сторінка роботи, яка містить назву та номери початкових сторінок усіх питань; заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті і розміщуються один під одним.

Вступ - обґрунтовується актуальність теми, її практична значущість; визначається об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження; розглядаються методи, за допомогою яких воно проводилось; обов'язкова частина вступу - огляд літератури з теми дослідження, в який включають найбільш цінні, актуальні роботи (4-5 джерел).

Основна частина - проаналізований і систематизований матеріал викладається відповідно до змісту у окремих питань; у основній частині наводяться таблиці, діаграми, рисунки за проаналізованими показниками, коментарі до них.

Висновки – підсумок написання реферату необхідно представити у вигляді окремих лаконічних положень; потрібно відзначити не тільки позитивне та недоліки, а також і конкретні рекомендації щодо їх усунення.

Список використаних джерел - наводяться джерела, що використані студентом під час роботи над темою.

Додатки - не входять до основного обсягу роботи; містять допоміжний матеріал у вигляді таблиць схем, графіків та ін.

Рекомендована тематика рефератів

1. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності вітчизняних металургійних підприємств

2. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності вітчизняних сільськогосподарських підприємств

3. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності вітчизняних підприємств хімічної галузі
4. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності вітчизняних фармацевтичних підприємств
5. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності вітчизняних машинобудівних підприємств
6. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності вітчизняних підприємств текстильної галузі
7. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності вітчизняних підприємств деревообробної промисловості
8. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності вітчизняних підприємств харчової промисловості
9. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності вітчизняних підприємств авіаційної галузі
10. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності вітчизняних підприємств радіотехнічної та електронної промисловості
11. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності вітчизняних підприємств енергетичної галузі
12. Активізація міжнародних торговельно-економічних відносин між Україною та ЄС в енергетичній галузі
13. Активізація міжнародних торговельно-економічних відносин між Україною та ЄС в авіабудуванні
14. Активізація міжнародних торговельно-економічних відносин між Україною та ЄС в галузі машинобудування
15. Активізація міжнародних торговельно-економічних відносин між Україною та країнами Близького Сходу (*студент обирає одну країну*)
16. Активізація міжнародних торговельно-економічних відносин між Україною та країнами Африки (*студент обирає одну країну*)
17. Активізація міжнародних торговельно-економічних відносин між Україною та країнами Близького Сходу (*студент обирає одну країну*)
18. Активізація міжнародних торговельно-економічних відносин між Україною та країнами Південної Азії (*студент обирає одну країну*)
19. Активізація міжнародних торговельно-економічних відносин між Україною та країнами Південної Америки (*студент обирає одну країну*)
20. Активізація міжнародних торговельно-економічних відносин між Україною та країнами Північної Америки (*студент обирає одну країну*)

Додаток Б

Питання, що виносяться на семестровий контроль з дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»

1. Розкрийте сутність міжнародної економічної діяльності, та охарактеризуйте її складові.
2. Визначити відмінні та спільні риси термінів «зовнішньоекономічна діяльність» і «міжнародна економічна діяльність».
3. Приведіть основні нормативно-правові акти, що регулюють питання міжнародної економічної діяльності України.
4. Перелічити та охарактеризувати суб'єктів міжнародної економічної діяльності України мікрорівня, мезорівня.
5. Перелічити та охарактеризувати суб'єктів міжнародної економічної діяльності міжнародного рівня та макрорівня України.
6. Надати визначення поняття «ліцензування», визначити відмінність автоматичного і неавтоматичного ліцензування, перелічити види ліцензій відповідно до положень Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність».
7. Перелічити документи, що входять до переліку необхідних для отримання ліцензії на експорт та імпорт товарів.
8. Перерахувати та охарактеризувати види квот встановлені відповідно до Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність».
9. Охарактеризуйте основні елементи зовнішньоекономічного контракту.

10. Надати визначення «ризиків міжнародної економічної діяльності» та охарактеризувати їх різновиди
10. Охарактеризувати фактори ризиків міжнародної економічної діяльності.
11. Перелічити та охарактеризувати функції міжнародної економічної діяльності.
12. Охарактеризувати методи оцінки ризиків міжнародної економічної діяльності.
13. Надати визначення «валютне регулювання» та охарактеризувати принципи валютного регулювання.
14. Надати визначення поняття «валютний нагляд», перелічити суб'єктів, які можуть здійснювати валютний нагляд в Україні.
15. Охарактеризувати умови здійснення валютного нагляду банками за дотриманням граничних строків розрахунків по операціям резидента з експорту, імпорту товарів.
16. Приведіть заходи захисту прав суб'єктів ЗЕД України від дискримінаційних та недружніх дій іноземних держав, економічних угруповань.
17. Охарактеризуйте заходи захисту прав суб'єктів ЗЕД України від недобросовісної конкуренції.
18. Опишіть етапи антидемпінгове розслідування в Україні.
19. Охарактеризуйте заходи захисту прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності проти зростаючого імпорту.
20. Опишіть основні тенденції експорту товарів з України.
21. Опишіть основні тенденції імпорту товарів в Україну.
22. Розкрити основні проблеми імпорту товарів, що становлять загрозу зовнішньоторговельній безпеці України (в розрізі галузей).
23. Приведіть основні нормативно-правові акти, що регулюють питання експорту-імпорту товарів в Україні.
24. Перелічити стримуючі фактори розвитку експортно-імпортової діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання.
25. Розкрийте місце експорту-імпорту послуг в системі міжнародної економічної діяльності України.
26. Охарактеризуйте проблеми і перспективи вітчизняного експорту-імпорту послуг.
27. Опишіть сучасні тенденції та перспективи України на міжнародному ринку логістичних послуг.
28. Визначить місце України на міжнародному ринку транспортних послуг.
29. Охарактеризуйте ринок консультаційних послуг в Україні. Визначить динаміку експорту-імпорту професійних та консалтингових послуг України.
30. Опишіть динаміку експорту-імпорту туристичних послуг України, перспективи розвитку.
31. Визначить фактори, що впливають на розвиток міжнародних туристичних послуг.
32. Опишіть тенденції динаміки експорту-імпорту зі страхування, послуг, пов'язаних з фінансовою діяльністю України.
33. Опишіть тенденції динаміки експорту-імпорту роялті та інших послуг, пов'язаних з інтелектуальною власністю, державних та урядових послуг України.
34. Охарактеризуйте сучасні тенденції міжнародної міграції робочої сили, позитивні та негативні наслідки міграції робочої сили.
35. Визначить причини та напрями міжнародної трудової міграції населення України.
36. Визначити та охарактеризувати показники, що використовуються для розрахунку Глобального індексу інновацій.
37. Визначити та охарактеризувати показники, що використовуються для визначення рейтингу Doing Business.
38. Визначити та охарактеризувати показники, що використовуються для визначення індексу розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.
39. Розкрийте особливості міжнародної інвестиційної діяльності України.
40. Опишіть умови залучення іноземних інвестицій в економіку України.